

På nogle sagsområder vil en myndigheds afgørelse af et spørgsmål om inhabilitet og om virkningen heraf endvidere kunne påklages særskilt, dvs. umiddelbart efter, at der er truffet afgørelse om dette spørgsmål, men inden behandlingen af den underliggende sag er tilendebragt.

Efter justitsministeriets opfattelse er der næppe i praksis et generelt behov for at kunne påklage dette forhold særskilt, når parten kan få spørgsmålet prøvet i forbindelse med en klage over selve afgørelsen. Der er derfor i lovforslaget ikke medtaget generelle regler om adgang til særskilt klage over inhabilitetsafgørelser. Det vil således fortsat skulle afgøres for hvert enkelt forvaltningsområde, i hvilket omfang der bl.a. ud fra retssikkerhedsmæssige synspunkter er behov herfor.

De kommunale tilsynsmyndigheder vil undertiden også kunne behandle klager, der udelukkende drejer sig om inhabilitetsspørgsmålet. Dette gælder, uanset om der er mulighed for at indbringe afgørelsen for højere administrativ myndighed. Efter den kommunale styrelseslovs § 61 har tilsynsmyndigheden dog kun begrænsede muligheder for at sanktionere en tilsidesættelse af inhabilitetsreglerne.

Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger en overtrædelse af inhabilitetsreglerne, vil – som hidtil – på nogle områder kunne indbringes for andre myndigheder, der på særlige områder er tillagt en tilsynsbeføjelse over for kommunale myndigheder.

b. Parters aktindsigt

Gældende rets almindelige regler om parters aktindsigt (partsoffentlighed) indeholdes i kapitel 2 i loven om offentlighed i forvaltningen.

Spørgsmålet om parternes adgang til aktindsigt var i tiden før offentlighedslovens ikrafttræden reguleret af lov nr. 141 af 13. maj 1964 om partsoffentlighed i forvaltningen. Denne lov indeholdt regler dels om adgangen for en part til efter begæring at blive gjort bekendt med dokumenterne i sin egen sag, dels om udsættelse med sagens afgørelse med henblik på at sikre, at en part, der havde fremsat begæring derom, fik lejlighed til aktindsigt og til at fremkomme med en udtalelse over for den pågældende forvaltningsmyndighed, inden sagen afgjordes.

I forbindelse med gennemførelsen af offentlighedsloven ophævedes loven om partsoffentlighed i forvaltningen, idet man af lovtekniske grunde fandt det mest hensigtsmæssigt at samarbejde lovgivningens almindelige regler om parters, hen-

holdsvis offentlighedens adgang til aktindsigt m.v. i én lov.

Bestemmelserne i den gældende offentlighedslovs kapitel 1, der indeholder almindelige regler om adgang til aktindsigt, gælder således for enhver, der forlanger at blive gjort bekendt med en sags dokumenter, herunder også for den, der er part i den pågældende sag. Disse bestemmelser suppleres imidlertid af lovens kapitel 2, der indeholder nogle særlige regler for parterne i en forvaltningssag.

Den første af disse bestemmelser – lovens § 10 – hjemler en udvidet adgang til aktindsigt for den, der kan anses for part i den pågældende sag. Udvidelsen består navnlig i, at flere af de begrænsninger, der efter reglerne i kapitel 1 gælder for offentlighedens adgang til aktindsigt, er gjort uanvendelige i forhold til den, der som part ønsker at blive gjort bekendt med dokumenterne i sin egen sag. Bestemmelsen indebærer, at offentlighedslovens regler om partsoffentlighed kan betegnes som en i alt væsentligt uændret videreførelse af reglerne herom i loven om partsoffentlighed i forvaltningen.

Herudover indeholder den gældende offentlighedslovs kapitel 2 to bestemmelser – §§ 11 og 12 – om udsættelse med sagens afgørelse, der ganske svarer til de før da gældende regler herom i partsoffentlighedsloven.

Det forhold, at de gældende regler om partens aktindsigt m.v. således i lovteknisk henseende er udformet som en overbygning på reglerne om almindelig offentlighed i forvaltningen, har i nogen grad gjort det vanskeligt at skaffe sig overblik over indholdet af disse regler. Hertil kommer, at reglerne om partens aktindsigt m.v. systematisk har nærmere sammenhæng med de problemer, der reguleres i det foreliggende lovforslag, end med det generelle princip om offentlighed i forvaltningen.

Efter justitsministeriets opfattelse bør reglerne om partens aktindsigt m.v. derfor udskilles af offentlighedsloven og i stedet indarbejdes i forvaltningsloven. Dette har den lovtekniske fordel, at forvaltningsloven herefter kommer til at indeholde en samlet regulering af de væsentligste rettigheder og beføjelser, der tilkommer parterne i en forvaltningssag i forbindelse med sagens behandling, medens offentlighedsloven alene kommer til at indeholde regler om offentlighedens, dvs. andre end parters, ret til aktindsigt. Såvel i Norge som i Sverige har man valgt en tilsvarende lovteknisk løsning.

I overensstemmelse hermed indeholder lovforslagets kapitel 3 et selvstændigt regelsæt om par-